

Kịch bản phép thử công ích

Ảnh hút tài mà là của Prensa 420 và được công bố theo Creative Commons

Tại sao công ích lại là vấn đề

Trong mô đun tựa đề “Quyết định liệu tin tức có thuộc công ích” “deciding whether news is in the public interest”, chúng ta xem một số vấn đề liên quan trong việc đưa những đề tài gây tranh cãi. Ở đây, chúng ta có một kịch bản với bốn câu hỏi cho bạn suy nghĩ. Sau đó bạn có thể kiểm tra những kết luận của bạn với của chúng tôi.

Con trai của chính khách

Tin nóng

Bạn là biên tập tin thời sự. Phòng thời sự nhận được một lời rỉ tai rằng con trai của bộ trưởng giáo dục đang gặp rắc rối với cảnh sát. Theo nguồn tin, anh ta bị phát hiện tàng trữ tài mả.

Hiện tại đang có một cuộc tranh luận ở quốc hội và giới truyền thông về việc liệu những người tàng trữ một lượng tài mả nhỏ có bị truy tố. Khối lượng cụ thể vẫn chưa biết là bao nhiêu. Ngài bộ trưởng vẫn chưa đứng về phía nào trong cuộc tranh luận.

Người con trai không phải là nhân vật của công chúng và trước đây cũng chưa lên mặt báo đài lần nào. Anh ta 24 tuổi và là một giáo viên ở một trường học dành cho trẻ khuyết tật.

Câu chuyện hấp dẫn vì 1) Vị bộ trưởng và người này có liên quan, 2) Vị bộ trưởng có liên quan đến cuộc tranh luận về sử dụng chất gây nghiện 3) Họ đều liên quan đến giáo dục. Nhưng lúc này câu chuyện mới chỉ thú vị, cái gì đó sẽ khiến mọi người bàn tán trên phố. Bạn cần thông tin. Vì vậy, bạn sẽ làm gì?

Phản ứng đầu tiên của bạn ở cương vị người biên tập thời sự là:

- a) Bỏ qua câu chuyện vì người con trai không phải là nhân vật của công chúng.
- b) Liên lạc với bộ trưởng giáo dục để có hỏi bình luận của ông.
- c) Liên lạc với người con trai để nghe chuyện của anh ta về sự kiện này.
- d) Liên lạc với trường nơi anh ta làm việc.
- e) Hỏi cảnh sát về tình trạng của cuộc điều tra.
- f) Liên lạc với những người vận động muốn luật ma túy nói lỏng.

Câu trả lời: e) Hỏi cảnh sát về tình trạng của cuộc điều tra.

Bạn không thể đưa ra một quyết định thông tin nào cho đến khi bạn đã kiểm tra chất lượng của lời rỉ tai và bắt đầu khám phá những ý nghĩa của nó. Cảnh sát là đúng những người để hỏi về câu chuyện đầu tiên để có thể thiết lập được một số thông tin. Tuy nhiên, kể cả khi bạn tìm thêm được thông tin bạn cũng vẫn phải nhớ rằng người con trai không phải là người của công chúng.

Câu chuyện được khẳng định

Cảnh sát khẳng định rằng người con đã bị bắt. Anh ta vẫn chưa bị buộc tội nhưng cảnh sát nói các “cuộc điều tra vẫn đang tiếp diễn”. Bước tiếp theo của bạn là:

- a) Đưa tin như đã biết.
- b) Tìm kiếm thêm thông tin về người con, cha mẹ, bạn bè, đồng nghiệp, vv....
- c) Không làm gì vào giao đoạn này – quyết định chờ có thêm thông tin.
- d) Bỏ câu chuyện này.

Câu trả lời đúng: b) Tìm kiếm thêm thông tin về người con, cha mẹ, bạn bè, đồng nghiệp, vv....

Tại thời điểm này, bạn vẫn chưa ở vào đúng vị trí để đánh giá liệu câu chuyện này có thuộc công ích hay không. Bạn chỉ đơn giản là không biết đủ để quyết định bỏ đề tài hay xuất bản nó. Không làm gì không phải là một lựa chọn – các đối thủ của bạn có thể cũng đang tiến hành điều tra và nếu có câu chuyện trong đó, họ sẽ thắng bạn ván này. Thực hiện một số những điều tra cơ bản sẽ giúp bạn đánh giá phải xử lý thế nào.

Người con biết mất

Phóng viên của bạn quay trở về sau khi đi điều tra. Không thể liên lạc được với người con. Anh ta không ở nhà hay rõ ràng là không ở trường. Bạn bè thì không hợp tác. Người phát ngôn của bộ trưởng thì nói đó là vấn đề riêng tư và từ chối bình luận thêm. Trường học nơi người con trai làm việc từ chối thảo luận về vấn đề này. Bạn sẽ làm gì tiếp theo?

- a) Đưa tin như đã biết.
- b) Tìm những người khác có thể biết chuyện gì đang xảy ra.
- c) Không làm gì – đợi có thêm thông tin.
- d) Bỏ đề tài.

Câu trả lời đúng: b) Tìm những người khác có thể biết chuyện gì đang xảy ra.

Mặc dù bạn không có thêm gì mới, bạn khám phá ra rằng người con không ở nhà cũng không đi làm. Việc này cần phải được điều tra: ví dụ, anh ta đang ốm, hay đang trốn, có phải là một nạn nhân của một tội phạm hay là đang bị đình chỉ? Nói với phóng viên của bạn tìm kiếm một tuyên bố chính thức từ cơ quan giáo dục và mở rộng điều tra của họ, tìm ở trường học và tìm hiểu cuộc sống trường đại học của anh ta. Vị chính khách nói

đúng, tại thời điểm này nó là một vấn đề riêng tư – sẽ khá là ngạc nhiên nếu ông ta định bình luận thêm điều gì.

Có khẳng định rằng người con đang nghỉ ốm

Phóng viên trở lại với thêm một chút thông tin. Người con từng là một sinh viên xuất sắc và nổi tiếng. Anh ta độc thân, sống một mình và rất tâm huyết với công việc của mình, anh ta có một cuộc sống hoà đồng sôi nổi. Không ai thấy anh ta trong vòng vài ngày qua. Cơ quan giáo dục cuối cùng cũng nói rằng anh ta đang nghỉ ốm. Họ biết về cuộc điều tra của cảnh sát nhưng người con vẫn chưa bị đình chỉ.

Lúc này, bạn đang bị áp lực phải sử dụng các nguồn lực cho các đề tài khác. Bạn phải ra một quyết định. Đó là:

- a) Xuất bản thông tin như đã biết
- b) Ngoài những thông tin đó, điều tra thêm những ảnh hưởng có thể có về cuộc tranh luận của công chúng và quốc hội về chất gây nghiện.
- c) Bỏ đề tài.

Câu trả lời đúng:a) xuất bản thông tin như đã biết.

Tóm lại – phép thử công ích

Ở đây bạn cần tiếp cận giá trị công ích trong việc xuất bản hơn là thông tin đã biết.

Người con trai không phải là một nhân vật nổi tiếng. Anh ta chưa bị đình chỉ và vì họ biết việc bắt anh ta thì không có vẻ như là anh ta đã gây ra chuyện gì nghiêm trọng. Bạn không muốn phá huỷ sự nghiệp của anh ta.

Mặc dù người này là con trai của một vị chính khách, việc đó không biến anh ta trở thành người của công chúng và do đó sự riêng tư của anh ta cần phải được tôn trọng. Hơn nữa, bố anh ta, vị chính khách vẫn chưa đứng về phía nào trong cuộc tranh luận về chất gây nghiện và vẫn chưa đưa ra tuyên bố gì về vấn đề này.

Thông tin đơn giản về bố mẹ của anh ta không khiến anh ta trở thành một người của công chúng nhưng việc bắt giữ anh ta vì vi phạm liên quan đến chất gây nghiện tại thời điểm đang diễn ra một cuộc tranh luận quốc gia, có thể sẽ ảnh hưởng đến bố mẹ mình.

Sự thật anh ta là một giáo viên và bố anh ta là bộ trưởng giáo dục tăng thêm sức nặng cho quyết định xuất bản của bạn. Nhưng có lẽ yếu tố quan trọng nhất trong hàng loạt tình

huống này là sự thật rằng nếu bạn không xuất bản, bạn sẽ bị cáo buộc là gia nhập hàng ngũ giữ im lặng về anh bạn trẻ này.

Câu hỏi bạn cần đặt ra là “Nếu điều tra sâu thêm thì có lợi ích công gì?”. Nếu câu trả lời là không có gì, mà có thể là vậy, thì bạn chỉ cần xuất bản thông tin như đã biết và tôn trọng sự riêng tư cá nhân.

Câu chuyện có thể đọc như:

“Con trai của một chính khách nổi tiếng đã bị cảnh sát tra hỏi sau khi bị bắt vì tình nghi sở hữu tài mà. Bố của anh ta đã từ chối bình luận nói rằng đó là vấn đề riêng tư. Vị đại biểu quốc hội này gần đây có liên quan đến cuộc tranh luận về việc hợp pháp hoá tài mà nhưng đã không đứng về phía nào. Người con trai hiện đang nghỉ ốm. Cảnh sát cho biết các cuộc điều tra vẫn đang tiếp tục.”

Kết luận: Việc làm trách nhiệm là xuất bản sự thật một cách trung lập và ngắn gọn. Đó không phải là đề tài lớn nhưng cũng không thể bỏ qua.

Bản quyền: Nội dung của mô đun này là từ Media Helping Media và được công bố theo Creative Commons. Hình ảnh hút tài mài là của Prensa 420 và cũng được công bố theo Creative Commons.